

Č. 4888.

Administrativní řízení. — Řízení před nss-em. — Veřejní zaměstnanci: * Výnos ministerstva zemědělství vydaný členu býv. panovnické rodiny, jehož statky byly dle zákona č. 354/1921 státem čsl. převzaty, že nepřejímá pense jeho býv. zaměstnanců, není rozhodnutí správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss.

(Nález ze dne 10. září 1925 č. 16.755).

Prejudikatura: Boh. 1883 a 2769 adm.

Věc: Bedřich H. v M. (adv. Dr. Vilém Magerstein z Prahy) proti ministerstvu zemědělství o převzetí bývalých dvorních pensistů.

Výrok: Stížnost se odmítá jako nepřijatelná.

Důvody: V žádosti podané roku 1923 a později ještě doplněně domáhal se st-1 toho, aby čsl. stát, který převzal všechny jeho statky a všechny majetek v republice ležící, převzal také břemena a povinnosti s tím spojené, zejména také, aby převzal pensisty, seznámené v listině k žádosti té připojené, kteří konali žadateli služby osobní, nebo jsou tak zv. dvorními pensisty, měli od 1. ledna 1919 stálý pobyt v republice a jsou tam také příslušní. Petit žádosti zněl, aby byli státem čsl. převzati všichni zmínění pensisté, ať konali jen služby přímo na statcích, či také osobní služby st-li, a aby jim se zpětnou účinností od 1. ledna 1919 byly poukázány pense v čsl. valutě, na příště pak aby byli co do pensí posuzováni obdobně jako ostatní státní zaměstnanci. — — —

Nař. výnosem vyslovilo min. zeměd., že není s to, aby vyhovělo žádosti té, pokud jde o takové dvorní pensisty, kteří stáli v osobní službě Bedřicha H. nebo příslušníků jeho rodiny, neboť čsl. stát převzal s převzetím statků připadlých mu podle mírových smluv jen takové povinnosti, jež jsou v souvislosti s těmito statky. Pro převzetí jinakých povinností není zákonného důvodu. S výjimkou vrchního hospodářského inspektora Jana W. byli všichni v předloženém seznamu uvedení zaměstnanci v osobních službách st-lových. O tom, zda dcera inspektora W. má nárok na dar z milosti, konají se zvláštní šetření.

Rozhoduje o stížnosti podané do tohoto výnosu pro nezákonnost a vadné řízení, uvážil nss především, že st-1 domáhaje se žádostmi z roku 1923, vyřízenými nař. výnosem, v podstatě toho, aby byli státem čsl. převzati a jako ostatní zaměstnanci státní posuzováni i pensisté jeho, jak byli uvedeni v seznamu k žádosti připojeném, jednal vlastně v zájmu pensistů těch, a že zmocněním jich se nevykázal. Ale skutečnost ta nemůže být na závadu, aby byla st-li zásadně přiznána legitimace ke stížnosti na nss do zamítavého vyřízení žal. úřadu, neboť vlastním podnětem žádosti st-logy, jasně v ní vyjádřeným byla snaha, aby st-1, jehož statky a majetek byly státem čsl. převzaty, byl zbaven také břemen a povinností z držení statků těch a majetku toho vzešlých, k nimž náleží též povinnost vypláceti pensijní požitky býv. pensistům a jejich pozůstalým. Hájí tedy a hájí st-1 i svoje vlastní subjektivní právo, které bylo po jeho názoru výrokem žal. úřadu porušeno, a nutno proto uznati, že stížnost byla podána oprávněnou k tomu osobou.

Přes to nelze stížnost uznati za přípustnou z jiného důvodu. St-l sám shledává hlavní oporu pro svůj nárok v ustanoveních zákona z 12. srpna 1921 č. 354 Sb., vydaného k provedení mírových smluv o převzetí statků a majetku, případných podle mírových smluv čl. státu.

Zákon ten stanoví sice v §§ 1 a 2, kterých statků čl. stát nabývá, a určuje v § 3, které osoby spadají pod pojem býv. panovnické rodiny rak.-uherské — upravuje však příslušnost k rozhodování jen o otázce, které osoby spadají pod ustanovení § 1 č. 3 a § 3 č. 2, prikazuje ji min. vnitra po dohodě s min. věcí zahr.

O tom, kdo v případě sporu má rozhodnouti, kterých statků a majetku in concreto stát čl. nabývá, zdali a která břemena s těmito statky a majetkovými objekty na stát čl. přecházejí, nemá uvedený zákon předpisu, dlužno tedy otázku tu luštit dle podstaty věci.

Stát čl. nastupuje mocí tohoto zákona ve sféru majetkovou, v soubor majetkových práv do účinnosti zákona st-li příslušících. Poměr st-le k jednotlivým majetkovým věcem, dle uvedeného zákona státu čl. připadajícím, byl však soukromoprávní, rovněž soukromoprávním, na smlouvě námezdní založeným jest poměr st-le k osobám, jejichž pensijní nároky dle názoru st-le jest povinen stát čl. za st-le převzít.

Z této vlastnosti uvedených poměrů jde, že, není-li předpisů odchýlných, rozhodovati o nich jsou povolány řádné soudy (srov. nář. Boh. 1883 a 2769 adm.).

Posuzuje-li se s tohoto právního stanoviska výnos naříkaný — nelze v něm shledati, než prohlášení úřadu — v konkrétní záležitosti k zastupování čl. státu povolaneho — že názor st-le neshledává správným a že nemá za to, že stát čl. jest povinen, aby převzal na sebe k placení pense býv. zaměstnanců st-lových. Ani doslov ani forma nař. výnosu nesvědčí tomu, že si žal. úřad osoboval právo rozhodovati, a že chtěl vysloviti něco jiného, než že jako zástupce strany — na kterou nárok byl vznesen, — nárok ten neuznává.

Je-li tomu tak, pak není tu rozhodnutí správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss, které by nss mohl přezkoumati, jeví se proto stížnost nepřípustnou.

Č. 4889.

Učitelstvo: * Snížením počtu tříd na veřejné škole národní snížila se též funkční přídavek řídicího učitele (čl. I § 3 zákona č. 251/22).

(Nález ze dne 11. září 1925 č. 16.800).

Věc: Engelbert W. v B. (adv. Dr. B. Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty o činovní přídavek.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Obecná škola v B., jejíž správcem st-l je, byla trojtřídní, a požíval st-l činovní přídavku 350 K ročně; když škola od 1. září 1922 byla zredukována na dvoutřídní, byl st-li rozhodnutím ošv-u v T. z 24. srpna 1923 ve smyslu § 3 č. 2 výnosu žal. úřadu ze 7. dubna 1923 č. 42.105/I činovní přídavek od 1. září 1922 vyměřen částkou toliko 300 K ročně.